

sygn. akt II Cz 555/15

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Bogumił Goraj

Sędziowie SO Janusz Kasnowski

SO Aurelia Pietrzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2015 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. S.

przeciwko S. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie zawarte w punkcie 2 wyroku Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią z dnia 10 lutego 2015 r. sygn. akt I C 283/15

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zasądzić od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.217 (tysiąc dwieście siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów procesu,
2. zasądzić od powoda na rzecz pozwanej kwotę 377 (trzysta siedemdziesiąt siedem) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Na oryginale właściwe podpisy

II Cz 555/15

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Nakle nad Notecią, po rozpoznaniu sprawy z powództwa S. S. przeciwko S. K. o zapłatę, oddalił powództwo w całości (punkt 1) oraz na mocy art. 102 k.p.c. nie obciążył powoda kosztami procesu (punkt 2).

Uzasadniając postanowienie zawarte w punkcie 2 wyroku Sąd Rejonowy wskazał, że w sprawie zachodzą szczególne okoliczności umożliwiające odstąpienie od obciążenia powoda kosztami procesu. Zdaniem Sądu pierwszej instancji powód, z racji niemożności uzyskania kredytu hipotecznego i informacji od banku, mógł czuć się oszukany przez Spółdzielnię Mieszkaniową i przez to być w błędnym przekonaniu o zasadności swojego roszczenia. Jednocześnie Sąd zwrócił uwagę na to, że powód był w słabszej pozycji wobec pozwanej. Nadto stwierdził, że umowa deweloperska jest nowym rozwiązaniem prawnym, zatem powód mógł mieć uzasadnione wątpliwości co do jej wykładni. Wskazane przyczyny odnoszące się do przebiegu procesu uzasadniały zastosowanie w sprawie art. 102 k.p.c.

Zażalenie na postanowienie zawarte w 2 wyroku złożyła pozwana domagając się jego zmiany poprzez zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu od powoda oraz kosztów postępowania zażaleniowego. Pozwana zarzuciła Sądowi pierwszej instancji naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, pomimo braku w sprawie przesłanki wskazanej w tym przepisie. W uzasadnieniu pozwana wskazała, że Spółdzielnia Mieszkaniowa podjęła szeroką współpracę z powodem, a tylko rozmyślenie się powoda było przyczyną niedojścia umowy do skutku. Ponadto sytuacja finansowa powoda nie uzasadniała skorzystania z dobrodziejstwa art. 102 k.p.c.

Powód w odpowiedzi na zażalenie wniósł w pierwszej kolejności – w wypadku nie usunięcia braku formalnego zażalenia w postaci niewskazania wartości przedmiotu zaskarżenia – o dorzucenie zażalenia. W dalszej kolejności powód domagał się oddalenia zażalenia i zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Na wstępie wskazać należy, że skoro pozwana domaga się w zażaleniu zmiany zaskarżonego postanowienia o kosztach procesu i zasądzenia na jej rzecz tych kosztów za postępowanie rozpoznawcze przed Sądem pierwszej instancji według norm przepisanych, to nie może budzić wątpliwości zakreślona w sprawie wartość przedmiotu zaskarżenia, która wynika z właściwych przepisów znanych z pewnością pełnomocnikom powoda. Zatem za zupełnie chybione należy uznać żądanie odrzucenia zażalenia z powodu niewskazania wprost wartości przedmiotu zaskarżenia przez pozwaną.

Nie przekonuje stanowisko Sądu Rejonowego, że w okolicznościach niniejszej sprawy powód mógł pozostawać w uzasadnionym błędnym przekonaniu, co do słuszności swojego roszczenia. Problem prawny zaistniały w sprawie wbrew pozorom nie był skomplikowany a powód był w sprawie reprezentowany przez dwóch profesjonalnych pełnomocników. Do ich obowiązków związanych z udzielonymi pełnomocnictwami należało wyjaśnienie wszelkich wątpliwości prawnych co do ewentualnego powodzenia roszczenia, jakie mogły towarzyszyć powodowi. Sąd pierwszej instancji nie uwzględnił w dostateczny sposób powyższej okoliczności przy ocenie możliwości zastosowania w sprawie art. 102 k.p.c.

Nawet gdyby przyjąć pogląd Sądu Rejonowego za uzasadniony, to wskazać należy, że sama okoliczność związana z przebiegiem procesu nie jest wystarczająca do odstąpienia od zasady odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 k.p.c.), na rzecz zasady słuszności określonej w art. 102 k.p.c. Konieczne jest również wystąpienie w sprawie okoliczności zewnętrznej w postaci złej sytuacji majątkowej przegrywającego proces. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, że zastosowanie art. 102 k.p.c. może mieć miejsce tylko wtedy gdy w sprawie zachodzą zarówno okoliczności wewnętrzne, związane bezpośrednio z przebiegiem procesu, jak i okoliczności zewnętrzne, dotyczące sytuacji majątkowej osoby zobowiązanej do uiszczenia kosztów drugiej stronie, pozostające niejako obok samej sprawy. Tymczasem w niniejszym postępowaniu nie sposób stwierdzić, aby powód bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania siebie i swojej rodziny nie był w stanie uiścić powstałych w sprawie kosztów procesu. Wskazać należy, na co słusznie zwraca uwagę pozwana, że powód zamierzał kupić lokal mieszkalny o wartości 270.000 zł, przy czym tytułem zaliczki wpłacił ponad 62.000 zł, którą to kwotę następnie mu zwrócono. Sąd Rejonowy zupełnie pominął tę kwestię orzekając w zaskarżonym zakresie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie i zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (§ 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – t. j. Dz. U. 2013 r., poz. 460 ze zm. – punkt 1). Jednocześnie Sąd odwoławczy zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 377 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego, na którą składały się opłata od zażalenia w wysokości 77 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 300 zł (§ 12 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 4 wskazanego wyżej rozporządzenia – punkt 2).

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem